

Muhtasari: Ukaguzi wa ushahidi wa kimataifa wa unyonyaji wa kingono, dhuluma na unyanyasaji wa kingono katika sekta ya misaada

Feather, J., Martin, R., Neville, S., 2021

Madhumuni na upeo wa ukaguzi wa ushahidi wa kimataifa

Ripoti hii inaonyesha ukaguzi wa ushahidi uliopo kuhusu Unyonyaji wa Kingono, Dhuluma na Unyanyasaji wa Kingono (SEAH) katika sekta ya misaada. Inatoa muhtasari wa mapungufu ya ushahidi na kuangazia maeneo ya utafiti zaidi. Imekusudiwa kwa jamii ya kimataifa ya SEAH, ikijumuisha wataalam wa kulinda usalama, mashirika na mitando; wafanyakazi wa mstari wa mbele na viongozi wa ngazi ya juu katika mashirika ya kijamii, Mashirika Yasiyo ya Kiserikali, na mashirika ya kidini katika ngazi ya kikanda na nchi; viongozi wa kitaifa na serikali za mitaa, na kampuni za sekta ya kibinagsi.

Muhtasari huu unazingatia ukubwa wa SEAH katika sekta ya misaada; mambo ambayo huongeza hatari ya SEAH katika sekta ya misaada; na mbinu ambazo zinafaa kuzuia na kuitikia SEAH katika sekta ya misaada.

Kwa maelezo zaidi, soma Ukaguzi wa ushahidi wa kimataifa wa SEAH katika sekta ya misaada.

Hisani za picha @ Shutterstock

Utangulizi

Ukaguzi wa ushahidi unazingatia maswali manane ya utafiti chini ya mada tatu:

1. Kiwango

SWALI LA 1: Kuna ushahidi gani wa ukubwa wa SEAH katika sekta ya misaada?

SWALI LA 2: Kuna changamoto gani katika kukadiria ukubwa wa SEAH katika sekta ya misaada?

2. Masuala ya hatari

SWALI LA 3: Kuna ushahidi gani kuhusu masuala ya hatari na kinga ya SEAH katika sekta ya misaada?

3. Mbinu zenye ufanisi

SWALI LA 4: Je, ni mbinu gani zimetumiwa na mashirika katika sekta ya misaada kuzuia na kuitikia SEAH?

SWALI LA 5: Kuna ushahidi gani wa ufanisi wa mbinu hizi za mashirika katika sekta ya misaada wa kuzuia na kuitikia SEAH?

SWALI LA 6: Ni mambo gani hupunguza ufanisi wa mbinu hizi za mashirika katika sekta ya misaada ya kuzuia na kuitikia SEAH?

SWALI LA 7: Kuna ushahidi gani wa mbinu zenye ufanisi za mashirika katika sekta ya usaidizi katika kuhakikisha mbinu ya kuzuia na kuitikia inayowalenga manusura?

SWALI LA 8: Kuna ushahidi gani kuhusu changamoto ambazo mashirika katika sekta ya misaada hukabiliana nayo katika kutumia mbinu inayowalenga manusura?

Mbinu

Ukaguzi wa kina wa hati ulifanywa ili kuweka ramani ya ushahidi uliopo na utafiti kuhusu SEAH katika sekta ya misaada kati ya mwaka wa 2000 na 2020. Zoezi hili lilikusudiwa kutoa muhtasari wa kina wa ushahidi unaopatikana badala ya kuchukua tu fasihi iliyopo na kuiweka katika hati hii. Ushahidi haukutengwa kwa sababu ya ubora ili kutuwezesha kupata aina mbalimbali za ushahidi na utafiti kadiri iwezekanavyo.

Vizuizi vifuatavyo na **mambo yaliyotengwa** yanapaswa kuzingatiwa:

- Hati zilizochapishwa kwa Kiingereza na zinazopatikana kwa wingi mtandaoni pekee ndizo zilizojumuishwa katika awamu hii ya uchoraji wa ramani.
- Njia zisizo za kingono za unyonyaji, dhuluma na unyanyasaji, na aina pana zaidi za ukatili wa kijinsia hazikujumuishwa katika maneno yaliyotafutwa.

Tunatarajia kuwa kuna ushahidi zaidi ambao haujachapishwa au ushahidi ambao unawasilishwa kama sehemu ya tathmini zinazotegemea mradi na kaguzi za ndani ambazo hatukuweza kufikia.

Kwa ujumla, **hati 169 zilitambuliwa ambazo zilikidhi vigezo vya kujumuishwa.¹**

Hati nyingi ya zilitambuliwa zililenga bara la Afrika, Asia na Pasifikasi. Kulikuwa na ushahidi mdogo uliopatikana katika Kiingereza kutoka Amerika ya Latini na Karibea na mataifa ya Kiarabu.

Kisanduku cha 1: Kufafanua SEAH katika sekta ya misaada

Tumechukua ufanuzi na uelewa ufuatao wa SEAH katika sekta ya misaada:

- **Unyonyaji wa Kingono:** Utumiaji wowote mbaya uliofanyika au uliojaribiwa kutoka kwa nafasi ya hatarini, nguvu tofauti, au uaminifu kwa madhumuni ya ngono - inajumuisha kufaidika kifedha, kijamii, au kisiasa kutohakana na unyonyaji wa kingono wa mtu mwingine. Chini ya kanuni za Umoja wa Mataifa hii inajumuisha ngono ya malipo, maombi ya ngono ya kibiashara na uhusiano wa kinyonyaji (Umoja wa Mataifa, 2017)
- **Dhuluma ya Kingono:** Uingiliaji au tishio halisi la kimwili kwa njia ya kingono, iwe kwa nguvu au katika hali zisizo sawa au za kulazimishwa. Inapaswa kujumuisha shambulio la kingono (kujaribu kubaka, kubusu / kugusa, kumlazimisha mtu kufanya ngono ya mdomoni / kugusa) na vile vile kubaka. Chini ya kanuni za Umoja wa Mataifa, shughuli zote za kingono na mtu aliye chini ya umri wa miaka 18 inazingatiwa kuwa dhuluma ya kingono (ibid.)
- **Unyanyasaji wa Kijinsia:** Mwendelezo wa tabia na mazoea yasiyokubalika na yasiyotakikana kwa njia ya kingono ambayo yanaweza kujumuisha, ila hayajabanwa kwa, mapendekezo au madai ya ngono, maombi ya kupendelewa kingono na tabia ya kingono, ya matusi au ya kimwili au ishara, ambayo huenda ikawa au inaweza kuchukuliwa kuwa ya kukera au kufedhehesha (Umoja wa Mataifa, 2018).
- SEAH katika sekta ya misaada inajumuisha ile inayofanywa dhidi ya '**mtu ye yeyote anayehusika katika kutoa au kupokea misaada ya kibinadamu na usaidizi wa maendeleo**' na **inajumuisha aina za SEAH zinazotekelizwa dhidi ya watoto na watu wazima**. Hii inajumuisha aina zote za SEAH zinazofanywa na au dhidi ya wafanyakazi au washirika wanaohusika katika kutoa misaada ya kibinadamu na usaidizi wa maendeleo, pamoja na jamii.
- **Ujumbe kuhusu ngono ya kibiashara.** Tumejumuisha ushahidi unaohusiana na ngono ya kibiashara, kulingana na ufanuzi wa Umoja wa Mataifa, na ambapo ushahidi unaonyesha hili kuhusiana na ukosefu wa usawa au matumizi mabaya ya mamlaka kulingana na hali ya kijamii na kiuchumi au umri. Mengi ya 'mahusiano' haya yanashinikizwa wa na hitaji la kiuchumi, ambalo linaweza kusababisha wasichana walibalehe na wanawake wachanga, hasa kutumika vibaya na kunyonywa.

¹ Mbinu ya kina inapatikana katika ripoti kuu.

Matokeo muhimu

Kiwango cha SEAH katika sekta ya misaada

Katika msingi wa ushahidi, ilikubaliwa na wengi kwamba kulikuwa na kiwango cha chini cha ripoti kuhusu SEAH katika sekta ya misaada. Ingawa kuna ushahidi kwamba kuripoti matukio ya SEAH katika mashirika inaongezeka, hii bado inachukuliwa kuwa kiasi cha 'hcha ya barafu' tu. (DFID, 2019).

- Kwa mfano, wanawake 58,000 wanakadiriwa kushiriki ngono ya kibiashara na walinda amani nchini Liberia katika kipindi cha hadi mwaka wa 2012. Hata hivyo, ripoti rasmi za Umoja wa Mataifa zinajumuisha visa 1,367 vya unyonyaji wa kingono na dhuluma zilizohusisha walinda amani duniani kote kati ya mwaka wa 2003 na 2012 (Beber et al., 2017; Grady, 2016).

Hakuna majaribio yaliyopatikana ya kukadiria kiwango cha SEAH katika sekta ya misaada kwa ujumla.

Kuna vyanzo kadhaa vikuu vya data vinavyopatikana kuhusiana na suala hili. Hii inajumuisha takwimu za malalamiko ya SEAH yaliyorekodiwa na mashirika yanayofanya kazi katika sekta ya misaada, ripoti zilizokusanywa kutoka kwa mashirika ya usalama, na utafiti huru kuhusu SEAH katika sekta ya misaada, ikijumuisha kupitia majadiliano ya makundi yanayolengwa na tafiti.

- Shirika la habari la Reuters liliripoti kuwa wafanyakazi 124 katika sekta ya misaada kutoka kwa mashirika 17 ya misaada ulimwenguni walifukuzwa au kupoteza kazi kutokana na mwenendo mbaya wa kingono katika mwaka 2017 (Bacchi, 2018).
- Utafiti wa mwaka wa 2018 wa wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa kuhusu unyanyasaji wa kingono mahali pa kazi uligundua kuwa mmoja kati ya watu watatu waliohojiwa alipitia angalau tukio moja la unyanyasaji wa kingono katika miaka miwili iliyoangulia (Deloitte, 2019).

Ripoti zilizokusanywa na Umoja wa Mataifa, wafadhili na mashirika ya kimataifa zinatoa ushahidi wa kiwango cha unyonyaji wa kingono na dhuluma na unyanyasaji wa kingono (SEAH).

- Kero 260 za kulinda usalama ziliripotiwa kwa Idara ya Maendeleo ya Kimataifa katika kipindi cha miaka 2018-2019. Kati ya kero hizi, asilimia 28 zilihusiana na unyonyaji wa kingono na dhuluma

kwa watu wazima, asilimia 27 zilihusiana na 'kero nyingine za kulinda usalama', na asilimia 23 kuhusiana na unyanyasaji wa kingono (DFID, 2019b).

- Ufahamu kuhusu kiwango cha unyonyaji wa kingono na dhuluma (SEA) pia hutolewa katika majadiliano ya makundi yanayolengwa na mahojiano na wanajamii. Utafiti wa mwaka 2017 uliofanywa na Eneo zima la Wajibu la Syria (AOR) ulikadiria kuwa asilimia 40 ya wanawake na wasichana walikumbwa na ukatili wa kingono wakati wa kufikia huduma na misaada.
- Katika mwaka wa 2019, madai 80 ya unyonyaji wa kingono na dhuluma uliofanywa na walinda amani yaliripotiwa kwenye Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa (Umoja wa Mataifa, 2019).

Licha ya idadi ndogo ya madai yaliyorekodiwa, kuna historia ndefu ya madai ya kuenea kwa Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma.

Ripoti nyingi za Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma unaotekelizwa na wafanyakazi wa misaada na walinda amani wa Umoja wa Mataifa dhidi ya walengwa na wanajamii zimeratibwa. Wahalifu kwa kawaida walikuwa wafanyakazi wa misaada wanaume, au wanakandarasi, na viongozi wa ngazi ya juu wa jamii waliohusishwa nao. Ripoti za ngono ya kibiashara, mashambulizi nyemelezi na unyonyaji wa kingono wakati wa kufikia msaada zilitajwa kuwa jambo la kawaida.

Changamoto za kukadiria kiwango cha SEAH katika sekta ya misaada zinajumuisha visa kutoripotiwa, mbinu zisizofaa au zisizofikiwa za kuripoti, na ukosefu wa ufanuzi thabiti wa SEAH hivyo kufanya ulinganisho na muunganisho kuwa mgumu, na kuathiri kuripoti.

Ushahidi wa mambo ambayo huongeza hatari

Hatari za SEAH huathiriwa na mambo anuwi yanayoingiliana ambayo yanahusiana na mambo ya kumuundo, ya kijamii, ya kimashirika na ya mtu binafsi.

Sababu za kumuundo

SEAH inatokana na kuenea kwa ukosefu wa usawa wa kijinsia, tofauti za mamlaka na kanuni hatari za mfumo dume. Mambo haya huchangia jinsi wanawake na wasichana na wenye vitambulisho vingine vinavyopishana wanavyochukuliwa na kutendewa

(Anene na Osayamwen, 2019; DFAT, 2019;

Ferstman, 2017; Fluri, 2012)

Ukosefu wa usawa wa mamlaka ni kichocheo cha unyanyasaji na dhuluma. Ukosefu wa usawa unaweza kuwa kati ya wakazi wa eneo hilo na walinda amani au wafanyakazi wa misaada (Harrington, 2010 iliyotajwa katika Neudorfer, 2014), au kati ya wafanyakazi wa kitaifa na kimataifa na watu wa nyadhifa na jinsia tofauti ndani ya mashirika (Mazurana na Donnelly, 2017; UNAIDS, 2018).

Umaskini huongeza uwezekano wa wanawake na wasichana kuingja katika mahusiano ya kingono ya kinyonyaji, ya kibiashara, ya ndoa za utotoni na za mapema, na ya kubadilishana ngono ili kupata chakula au rasilimali nyingine.

- **Matumizi mabaya ya mamlaka na wafanyakazi wa misaada** katika kudhibiti usambazaji na ugavi wa **rasilimali kwa kubadilishana na huduma za ngono** kutoka kwa wasichana na wanawake wachanga imeripotiwa sana, ikijumuisha nchi za Afghanistan (Fluri, 2012), Guinea, Liberia, na Sierra Leone (UNHCR na Save the Children), 2002).

Viwango vya juu vya ukatili wa kingono ndani ya nchi mwenyeji vinahusiana na idadi kubwa ya madai ya Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma dhidi ya walinda amani² kutokana na viwango vya kutokujali.

- Pale ambapo nchi za wenyeji haziwezi kudumisha au kutekeleza sheria, wakazi wa eneo hilo wako katika hatari zaidi ya dhuluma na unyonyaji kama matokeo ya **kutojali** kunakofuata (Fluri, 2012).

Sababu za kijamii

Usumbuwa wa maisha na uwezekano wa kuvunjika kwa ulinzi wa familia na mifumo ya msaada kwa jamii huweka idadi ya wahamiaji na wakimbizi katika hatari iliyoongezeza ya SEA (Mazurana na Van Leuven, 2016). Hatari pia zinaweza kuongezeka kwa **watu wenye ulemavu** ambao wanaweza kutegemea zaidi mifumo ya msaada ya familia na jamii.

Wanawake na wasichana hasa, wanaweza **kuchukua mikakati hasi ya kukabiliana na hali hiyo**, kama vile kuingia katika mahusiano ya kinyonyaji na kibiashara kutokana na kutegemea zaidi misaada.

Kuongezeka kwa wafanyakazi wa muda katika miktadha ya kibinadamu kunaweza kuongeza hatari za Ukatili wa Kijinsia na SEA dhidi ya wanajamii (IFC, 2019; Benki ya Dunia, 2018). Inaweza pia kuongeza

idadi ya wanawake na wasichana wanaojihusisha na kazi ya ngono ya kibiashara.

Sababu zinazohusisha na **mazingira halisi**, ikijumuisha mwanga hafifu kwenye kambi karibu na vyoo au huduma zingine zinazotumiwa kwa pamoja, zinatajwa kuwa sababu za hatari za SEAH katika idadi kadhaa ya tafiti katika mazingira ya kambi au wakimbizi (Bramucci et al., 2015; Davey et al, 2010; Benki ya Dunia, 2017).

Sababu za kimashirika

Desturi ya shirika ni jambo muhimu ikiwa madai au matukio ya SEA au unyanyasaji na dhuluma yatafanyika katika mahali pa kazi (Norbert, 2017).

- Tafiti zinaangazia vipengele na sifa za desturi na uongozi wa shirika ambazo zinaweza kuongeza hatari ya SEAH. Zinajumuisha mashirika yenye viwango vya juu vya ulaghai, ujisadi, au vyote viwili au pale ambapo hakuna desturi ya uwajibikaji au uwazi (Kangas, 2018).

Mtazamo na desturi kuwa ‘wawulana watakuwa wawulana’ umeenea katika taasisi nyingi. Imetumika kama jaribio la kueleza shutuma za dhuluma za kingono kwa wanajamii zinazofanywa na walinda amani (Mazurana na Donnelly, 2017; Neudorfer, 2015).

- Tafiti kadhaa hujadili desturi ya ‘hadithi ya ubakaji’ katika mashirika yenye madaraja yenye nguvu ya kiume. Desturi kama hizi huchukulia kuwa sawa, huunga mkono au hufanya utani kuhusu masuala haya (Norbert, 2016).

Ukosefu wa usawa wa kijinsia na rangi pia umetajwa kuwa sababu inayoweza kusababisha hatari ya unyanyasaji wa kingono mahali pa kazi pamoja na SEA katika mazingira ya kibinadamu. Wanaume walio katika nyadhifa za juu zaidi wanaweza kuwa na mwelekeo wa ‘kuangalia upande mwengine’ wakati dhuluma zinafanyika (Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza, 2018; Kangas, 2018; Norbert, 2016; Williness, 2007 katika Fraser na Muller, 2018).

Mazoea ya utendakazi pia yanaweza kuchangia hatari kubwa zaidi.

- Mikataba ya muda mfupi na ukosefu wa usalama wa kazi pia imeangaziwa na Parker (2019) kama inayochangia desturi ya mahali pa kazi ambapo

² Ushahidi umetolewa na Neudorfer (2015) kutoka tafiti tatu katika Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Liberia na eneo la Golan.

unyanyasaji (ikijumuisha unyanyasaji wa kingono) na uonevu huenea.

- Pia kuna hatari zinazohusiana na programu, ikijumuisha miradi mikubwa ya miundombinu, ambayo inahusishwa na kufurika kwa wafanyakazi kwenye jamii na mabadiliko katika mienendo ya kimamlaka (DFID, 2019c; Benki ya Dunia, 2018).

Sababu za mtu binafsi

Makundi kadhaa yako hatarini zaidi ya SEAH ambapo ukosefu kwa usawa wa mamlaka huelekea kuchangia zaidi na ambapo fursa za matumizi mabaya ya mamlaka yanakuwa mabaya zaidi.

- Wasichana na wanawake kwa ujumla - wanawake vijana na wasichana balehe, kaya zinazoongozwa na wanawake, wanawake ambao hawaajolewa, wanawake wahamiaji, wanawake wenye rangi, wanawake na wasichana wenye ulemavu, wanaume na wavulana katika maeneo yenye migogoro, watu wanaojitambulisha kama Wasagaji, Mashoga, Jinsia mbili, Waliobadilisha jinsia na Mabasha, makabila madogo na watu walio katika ajira isiyo salama, yenye malipo duni, na nafasi za kazi za mapema wako hatarini zaidi (Aziz et al., 2018; Mazurana na Donnelly 2017; Puri na Cleland, 2007).

Ufanisi wa mbinu

Kuna ukosefu wa kusawazisha kile kinachojumuisha mbinu madhubuti, jambo ambalo linazuia ulinganisho kati ya tafiti.

Pale ambapo mashirika yalijaribu kupima ufanisi, ilielekea kuzingatiwa kwa njia ndogo kabisa. Mashirika yamepima ufanisi wa mbinu za kushughulikia SEAH kwa njia zifuatazo:

- **Kuboresha ufahamu na uelewa wa SEAH.** Kwa mfano, idadi ya wafanyakazi ambao wamekamilisha mafunzo yanayohusiana na SEAH
- **Mabadiliko ya tabia za manusura au mashahidi.** Kwa mfano, viwango vya kujiamini kuhusiana na kutafuta msaada, kuripoti, na kuhisi kuweza kusema ‘hapana’.
- **Majibu ya shirika kwa ripoti za SEAH.** Kwa mfano, hatua iliyochukuliwa kufuatilia ripoti za SEAH, ikijumuisha kuitia uchunguzi, na viwango vya imani katika mifumo ya kuripoti.

- **Kupungua kwa matukio ya SEAH na matokeo bora kwa manusura.** Kwa mfano, viwango vya kero kuhusu SEAH na mitazamo ya usalama na ustawi wa kisaikoloja wa manusura.

Desturi za uongozi na kishirika - ni mbinu gani zinafanya kazi

- Uongozi unaoonekana na wasimamizi wa ngazi ya juu ulipatikana kuwa kipengele muhimu katika tafiti kadhaa cha kulinda usalama kwa ufanisi (Fraser, 2018).
- Uelewa mionganoni mwa wasimamizi wa tatizo la unyanyasaji wa kingono na mienendo ya mahali pa kazi ni muhimu (ILO, 2019).
- Desturi ya shirika inaounga mkono juhudzi za ‘kupaza sauti’ kuhusu SEAH bila woga wa kulipiziwa kisasi.
- **Utofauti mkubwa zaidi mahali pa kazi** unaweza kutumika kama sababu ya ulinzi ili kuongeza uwajibikaji na kutoa changamoto kwa dhana ya kutojali. Vyanzo kadhaa vinaangazia kukuza utofauti mionganoni mwa uongozi kama mbinu mwafaka ya kushughulikia SEAH (DFID Safeguarding Unit, 2018; Fraser na Muller, 2018).

Mafunzo na kujifunza - ni mbinu gani zinazofanya kazi

Mafunzo yanafaa zaidi wakati:

- ni mapana, ya kina, kulingana na muktadha wa mahali hapo na yanasisitiza uwajibikaji wa vitendo (Mazurana na Van Leuven, 2016³),
- inatumia mbinu jumuishi, shirikishi (Blakemore et al., 2019; Powell, 2018),
- inatoa mawasiliano thabiti ya jumbe msingi (Henry na Adams, 2018),
- inahusisha viongozi katika ngazi ya juu,
- ni ya lazima na inarudiwa,
- inahitaji na hutoa ufuutiliaji,

³Utafiti huu ulikagua mafunzo ya kabla na baada ya kutumwa kwa wanajeshi, maafisa wa polisi na raia wa misheni ya amani barani Afrika.

- inahusisha mbinu zisizo rasmi za kujifunza na mawasiliano ya moja kwa moja, badala ya mafunzo rasmi zaidi.

Ripoti ya Dawati la usaidizi ya Ukatili Dhidi ya Wanawake na Wasichana ya 2018 iligundua kuwa ingawa mafunzo ni mojawapo ya mbinu zinazotumiwa sana na mashirika yanayotafuta kushughulikia unyanyasaji wa kingono, vipindi vya mafunzo haya vinaweza kukosa ufanisi (Fraser na Muller, 2018).

Ukaguzi uligundua ushahidi kwamba mafunzo ya kupunguza unyanyasaji wa kingono yanaweza kukosa kuleta mazao na kusababisha madhara ikiwa yataundwa na kutolewa vibaya..

Hii ilibainika kuwa hatari mahususi kwa vipindi ambavyo vinasitiza kanuni za kijinsia bila kukusudia au kulenga sana

Ufanisi wa mikakati ya kijamii ya kupiga ripoti unahusiana na mambo kadhaa (DFID, 2018).

- Manusura wanahitaji kuwa na uwezo wa kuripoti kwa faragha na kibinafsi kwa mwanajamii anayeaminika. Kwa kweli mtu huyu anapaswa kuwa mwanamke.
- Kulikuwa na ushahidi mseto unaohusiana na kuripoti kidijitali, bila makubaliano wazi kuhusu ufanisi wake. Mifumo ya kidijitali na visanduku vya kuripoti vilitazamwa kama mbinu za ziada za kuripoti badala ya kuwa mbadala wa kutosha wa kuripoti kwa wakili wa jamii anayeaminika, ana kwa ana.
- Mbinu za kuripoti zinaweza kukosa kufanya kazi zinapotumia miundo iliyopo ambayo inahusishwa na dhuluma iliyofanyika (Schauerhammer, 2018).
 - Utafiti wa 2006 wa shirika la Save the Children UK nchini Liberia uligundua ushahidi wa kutoripotiwa kwa SEA, sio tu kwa sababu walengwa hawakujua ni wapi wataripoti lakini kwa sababu wafanyakazi wa ngazi ya juu ambaa walikuwa wakiendeleza unyonyaji walikuwa na udhibiti wa mifumo ya kuripoti.
- Mikakati ya kijamii ya kupiga ripoti baina ya mashirika inaweza kuwa na ufanisi zaidi kuliko mifumo inayoendeshwa na mashirika binafsi (Schauerhammer, 2018). Mikakati hii inasaidia kupunguza urudufu wa jitihada, na pia kuruhusu wafanyakazi na walengwa kuwasilisha malalamiko yao au kero zao kwa njia mbadala ambayo haihusishi mhalifu.
- Mbinu za kuripoti zinahitaji kufikiwa hasa na watoto na vijana.
- Ufutiliaji thabit na wa haraka wa ripoti uliangaziwa kuwa muhimu sana. Inapaswa kujumuisha maoni ya mara kwa mara na azimio wazi ili mchakato usihisi kuwa wa ziada au hatari ya kuwapa manusura kiwewe zaidi (DFID, 2018).
- Taratibu ambazo zinalenga pekee kuhimiza na kuwezesha wanawake na wasichana kuripoti zinaweza kuwazuia wanaume na wavulana (All Survivors Project, 2018; Chynoweth, 2017).

Vyanzo kadhaa vinaripoti ushahidi wa kutoridhika na idadi kubwa ya watu wanaoripoti SEAH katika sekta ya misaada (Fraser na Naidu, 2018; Ligiero et al., 2019; UNAIDS, 2018).

- Utafiti wa ‘Report the Abuse’ uligundua kuwa, katika ya asilimia 53 ya manusura walioripoti

tukio, ni asilimia 17 tu walihisi kuwa malalamiko yalishughulikiwa ipasavyo (Norbert, 2016).

Mbinu zinazomlenga Mnusurika

Kanuni za jumla na vigezo vya kile kinapaswa kujumuishwa katika mbinu inayomlenga mnusurika mara nyingi hutegemea kanuni za ufeministi na kuchukuliwa kutoka sekta nyingine, ikijumuisha kazi kuhusu Ukatili wa Kijinsia (tazama Kisanduku cha 2).

Kisanduku. 2 Kanuni zinazoongoza mbinu inayomlenga mnusurika

- Usalama
- Faragha
- Heshima
- Utu
- Wakala na udhibiti
- Haki ya kuchagua
- Haki ya kupata habari
- Kujitawala

'Mbinu inayoongozwa na mnusurika' huhitaji mnusurika huyo kuwa na udhibiti kamili wa kufanya maamuzi kuhusu vipengele vyote vya mchakato wa kuripoti na ufuatiliaji, hata pale ambapo hii inaweza kusababisha kupuuza taratibu za kawaida za kuripoti.

'Mbinu inayomlenga mnusurika' ni tofauti. Ingawa inajaribu kudumisha na kulinda usiri na faragha, ni lazima shirika libaki na kiwango fulani cha udhibiti wa kufanya maamuzi ili kusawazisha wasiwasi kuhusu usalama wa mnusurika dhidi ya wengine katika shirika na katika jamii.

Mivutano hii inaonekana wakati wa kuzingatia suala la kuripoti kwa lazima, ambayo inaweza kutoa changamoto kwa mashirika yanayojaribu kuzingatia viwango vya mbinu inayomlenga mnusurika (Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza, 2018).

Mazoea bora kadhaa yaliyopendekezwa yalitambuliwa katika fasihi:

- **Ushauri**, hasa wakati unyonyaji wa kingono, dhuluma na unyanyasaji unapofanyika katika jamii (Lattu et al, 2018).
- **Maoni ya mara kwa mara juu ya mchakato**, ikijumuisha maelezo ya matokeo, na kuhakikisha kuwa mchakato huo hauwaumizi au kuwapa

manusura kiwewe tena (DFID Safeguarding Unit, 2018).

- **Uwezo wa kuripoti ana kwa ana kwa mtu anayeaminika** (na aliyefunzwa), ikiwezekana iwe ni mwanamke (DFID, 2018).
- **Watu wanaofanya kazi na walionusurika wanahitaji ujuzi maalum wa mawasiliano na ujuzi mzuri wa mifumo ya haki ya jinai na afya katika miktadha hiyo** (Cole, 2019).
- **Mashirika yanapaswa kuanzisha mchakato salama na bora wa kuripoti kwa hiari, kwani kuripoti kwa lazima kunaweza kudhoofisha mwitikio unaoongozwa na aliyenusurika na kusababisha kiwewe tena** (Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza, 2018; Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza, 2020).
- **Mbinu hii ni lazima ilekezwe kwa mtu binafsi aliyenusurika.**
 - Ripoti ya UNICEF (2011) inaeleza mbinu iliyochukuliwa katika baadhi ya nchi za Kusini mwa Asia katika biashara haramu. Inaelezea tabia ya mawakala kushughulikia mahitaji ya wanawake na watoto kwa pamoja, jambo ambalo linaweza kuwanyima uwezo vikundi vyote viwili na vile vile kutoweza kutoa msaada ambao kila mmoja wao anahitaji.

Changamoto zilizotambuliwa kwa mashirika yanayotaka kutumia mbinu inayomlenga mnusurika zinajumuisha:

- mashauriano kuwa ya kuwaumiza na yanayoweza kuwapa manusura kiwewe tena
- upigaji ripoti wa lazima
- vishawishi vichache vya kuripoti
- hatari za kuitisha 'mbinu moja inawafaa wote'.

Mbinu ya kufikia jamii na uhamasishaji - ni mbinu gani zinazofanya kazi

Kufikia na kuhamasisha jamii za mitaa na walengwa ambao wanafanya kazi nao ni sehemu muhimu ya mbinu yoyote bora ya kulinda usalama.

Sababu zifuatazo zilipatikana kuboresha ufanisi:

- **Mawasiliano wazi ya jumbe.**
 - viongozi wa imani nchini Malawi walikuwa na ufanisi katika kukuza kulinda usalama na ulinzi wa watoto kuititia kuweza kufikia jamii. Hii ilikuwa ni matokeo ya uwezo wao wa kuhamasisha na kuwasiliana kwa uwazi kwa

wanajamii na kuhakikisha watu binafsi
wanahisi kuwa na maarifa na wajibu wa
kuchukua hatua (Eyber et al., 2018).

- Kuchanganya uhamasishaji na usaidizi unaoonekana
 - jitihada ya kuwahuisha wanaume wachanga nchini Jamaika ilisababisha ongezeko la maarifa na ufahamu madhubuti, hasa kuhusiana na kile kinacho jumuisha dhuluma ya kingono (Pawlak na Barker, 2012). Ripoti inasisitiza umuhimu wa kuchanganya uhamasishaji wa jamii na mbini zinazotoa msaada kulingana na mahitaji ya manusura.
- **Kushughulikia kanuni zilizojikita.**
 - Kanuni za kijamii zilizojikita huzuia kuripoti, msaada na mahitaji ya kuchukua hatua. Baadhi ya watu katika jamii zilizo na viwango vya juu vya ukosefu wa usawa wa kijinsia wana mwelekeo wa kuridhika na mwitikio usiofaa (Csaky, 2008, examining under-reporting of child sexual exploitation and abuse by aid workers and peacekeepers in Southern Sudan, Côte d'Ivoire and Haiti).

Mapungufu katika msingi wa ushahidi

1. Kuzuia na kuitikia SEAH katika sekta ya misaada imefanyiwa utathmini kwa kiwango cha chini. Huenda hii ni kwa sababu mbinu za kushughulikia SEAH kwa nadra hutegemea mradi. Kwa kawaida huwa ni sehemu ya michakato ya muda mrefu ya mabadiliko ya shirika, ambayo huenda isitathminiwe. Unyeti wa data na wasiwasi wa sifa pia unaweza kuzuia mashirika kutoa ushahidi uliopo kwa umma. Ukaguzi huu haukupata tafiti za muda mrefu ambazo zililenga kupima mabadiliko ya kudumu.
2. Hakuna njia msingi ya kukusanya data kuhusu SEAH ambayo ingewezesha mbinu thabiti ya kupima kuenea kwake. Hakuna maswali ya kimsingi ya utafiti, viashirio vya msingi au hatua zinazopendekezwa ambazo zinaweza kutumika kukusanya data katika maeneo mbalimbali kwa wakati ili kutambua hatari na kulinganisha au kufuatilia mienendo.
3. Kuna ukosefu wa uwazi kuhusu kile kinachojumuisha 'mbinu bora' ya juhudzi za kuzuia na kuitikia katika sekta ya misaada. Hii inazuia uundaji thabiti ndani ya utafiti na tathmini na kuzuia wigo wa uchanganuzi linganishi wa mbinu.
4. Kuna ukosefu wa ushahidi wa kuenea na kile kinachofanya kazi katika kushughulikia mahitaji na haki za watu walio katika hatari zaidi ya SEAH katika sekta ya misaada. Watu hawa wanajumuisha wasichana waliobalehe, watu wenye ulemavu, wafanyakazi wa kitaifa, watu wanaojitambulisha kama Wasagaji, Mashoga, Jinsia mbili, Waliobadilisha jinsia na Mabasha na makabila tofauti au vikundi vya kidini. Hasa, huku baadhi ya ripoti zikijadili ulemavu kama sababu ya hatari kwa SEAH, zinatoa ushahidi mdogo kuhusu jinsi mashirika yamefanya kazi ili kuzuia na kuitikia SEAH mionganoni mwa watu wenye ulemavu, ikijumuisha watoto.
5. Ushahidi na sauti kutoka maeneo ya Kusini mwa Dunia ni lazima ziongezwe na kuinuliwa kwa upana zaidi katika kazi hii. Kuna haja ya kuweka kipaumbele katika kutafuta, kutambua na kuunganisha vyanzo hivi vya ushahidi 'visivyo vya jadi'. Kuunga mkono na kuangazia ushahidi zaidi wa muktadha na maarifa na utaalamu wa kiasili kunaweza pia kuongeza ushahidi mdogo kuhusu SEAH unaofanywa katika jamii na wafanyakazi wa misaada.
6. Kuna ushahidi mdogo wa jinsi ya kuboresha uongozi na desturi ya shirika ili kukuza mazingira ambapo watu wanahisi salama na kuungwa mkono wakati wa kuripoti na kuitikia.
7. Mapungufu yalijitokeza kuhusu kile kinachofanya kazi ili kubadilisha kanuni za kijamii, katika ngazi ya shirika na ngazi ya jamii.
8. Jinsi mashirika yanavyoshughulikia mivutano kati ya kusaidia mbinu zinazolenga manusura dhidi ya mahitaji ya kuripoti kwa lazima na hatari yao ya madhara makubwa ni upungufu unaofaa kuchunguzwa.

Hisani ya picha kwa DFID Lindsay
Mgbor

Marejeleo

Marejeleo ya kina yamejumuishwa katika Ukaguzi wa Ushahidi wa Kimataifa wa Unyonyaji na Dhuluma katika Sekta ya Msaada.

All Survivors Project (Mradi wa Waathiriwa Wote) (2018). "I Don't Know Who Can Help" Men and Boys Facing Sexual Violence in Central African Republic. ("Sijui Ni Nani Anayeweza Kusaidia" Wanaume na Wavulana Wanaokabiliana na Ukatili wa Kijinsia katika Jamhuri ya Afrika ya Kati) Liechtenstein: All Survivors Project.

Anene, F. na Osayamwen, L. (2019). Clear and Present Danger! Quid-Pro-Quo Sexual Harassment as a Limitation to Female Access to Quality Tertiary Education in South-West Nigeria (Hatari ya Wazi na ya Sasa! Unyanyasaji wa Kijinsia wa Kitu kwa Kitu kama Kizuizi cha Ufikiji wa Wanawake kwa Elimu ya Juu Kusini-Maghribi mwa Nigeria), Pan-Commonwealth Forum 9. Edinburgh, 9-11 Septemba 2019. Edinburgh: Commonwealth of Learning.

Aziz, S., Holly, L. na de Caires, A. (2018). Experiences of sexual harassment and violence towards staff in the international development and humanitarian aid sector (Uzoefu wa unyanyasaji wa kingono na ukatili kwa wafanyakazi katika sekta ya msaada ya kimataifa ya maendeleo na kibinadamu). NGO Safe Space.

Bacchi, U. (2018). Exclusive: More than 120 aid workers sacked, lost jobs over sexual misconduct in 2017 – survey (Kipekee: Zaidi ya wafanyakazi 120 wa kutoa misaada walifukuzwa kazi, walipoteza kazi kutokana na tabia mbaya za ngono katika 2017 - utafiti). Reuters.

Beber, B., Gilligan, M., Guardado, J. na Karim, S. (2017). Peacekeeping, Compliance with International Norms, and Transactional Sex in Monrovia, Liberia (Ulinzi wa Amani, Uzingatiaji wa Kanuni za Kimataifa, na Ngono ya Kibashara huko Monrovia, Liberia). International Organization. 71(1): pp.1-30.

Benki ya Dunia. (2018). Good practice note: addressing gender based violence in investment project financing involving major civil works (Maelezo ya utendaji mzuri: kushughulikia ukatili wa kijinsia katika ufadhili wa mradi wa uwekezaji unaohusisha kazi kuu za kiraia). Benki ya Dunia.

Benki ya Dunia. (2017). Working together to prevent sexual exploitation and abuse: recommendations for World Bank investment projects (Kufanya kazi pamoja ili kuzuia unyonyaji wa kingono na dhuluma: mapendekezo kwa miradi ya uwekezaji ya Benki ya Dunia). Washington DC:

Blakemore, S., Freedman, R. na Lemay-Hébert, N. (2019). Child safeguarding in a peacekeeping context: lessons from Liberia (Kulinda usalama wa watoto katika mukadha wa kulinda amani: masomo kutoka Liberia). Development in Practice. 29(6): pp.735-747.

Bramucci, G. na Trimiño Mora, D. (2015). Are We There Yet? Progress and challenges in ensuring life-saving

services and reducing risks to violence for women and girls in emergencies (Tumefika Hapo Tayari? Maendeleo na changamoto katika kuhakikisha huduma za kuokoa maisha na kupunguza hatari za ukatili kwa wanawake na wasichana katika dharura). London: International Rescue Committee.

Chynoweth, S. (2017). "We keep it in our heart" sexual violence against men and boys in the Syria crisis ("Tunaiweka miyoni mwetu" ukatili wa kingono dhidi ya wanaume na wavulana katika mzozo wa Syria). UNHCR (Shirika la Umoja wa Mataifa la kuhudumia wakimbizi).

Cole, H. (2019). Safeguarding and beyond: One year on. Report of a GADN Workshop (Kulinda usalama na zaidi: Mwaka mmoja baadaye. Ripoti ya Warsha ya Jinsia na Mtandao wa Maendeleo). Gender and Development Network (Jinsia na mtandao wa maendeleo).

Csaky, C. (2008). No One to Turn To: the under-reporting of child sexual exploitation and abuse by aid workers and peacekeepers (Hakuna wa Kumgeukia: taarifa chache za unyanyasaji wa kingono wa watoto na dhuluma vinavyofanywa na wafanyakazi wa misaada na walinda amani). London: Save the Children UK.

Davey, C., Nolan, P., na Ray, P. (2010). Change Starts with us, talk to us (Mabadilikio Yanaanza na sisi, zungumza nasi). Geneva: Humanitarian Accountability Partnership (Ushirikiano wa Uwajibikaji wa Kibinadamu).

Department of Foreign Affairs and Trade (Idara ya Mambo ya Nje na Biashara). (2019). Preventing sexual exploitation, abuse and harassment: risk guidance note (Kuzuia unyonyaji wa kingono, dhuluma na unyanyasaji: maelezo ya mwongozo wa hatari). Department of Foreign Affairs and Trade (Idara ya Mambo ya Nje na Biashara).

DFID (Idara ya Maendeleo ya Kimataifa). (2019a). Civil Service People Survey 2019 (Utafiti wa Watu wa Utumishi wa Umma 2019). London: DFID.

DFID (Idara ya Maendeleo ya Kimataifa). (2019b). Progress Report – One year on from the October 2018 London Safeguarding Summit: Putting People First, Tackling SEAH in the Aid Sector (Ripoti ya Maendeleo - Mwaka mmoja kutoka kwa Mkutano Mkuu wa Kulinda Usalama wa London wa Oktoba 2018: Kuweka Watu Kwanza, Kukabiliana na Unyonyaji wa Kingono, Dhuluma na Unyanyasaji wa Kijinsia katika Sekta ya Misaada). London: DFID.

DFID (Idara ya Maendeleo ya Kimataifa). (2019c). Sexual exploitation, abuse and harassment (SEAH) Infrastructure Tool (Zana ya Miundombinu ya Unyonyaji wa Kingono, Dhuluma na Unyanyasaji). London: DFID.

DFID Safeguarding Unit (Kitengo cha Kulinda usalama cha Idara ya Maendeleo ya Kimataifa). (2018). SEAH in the International Aid Sector: victim and survivor voices: main findings from a DFID listening exercise (SEAH katika Sekta ya Misaada ya Kimataifa: sauti za waathiika na walionusurika: matokeo makuu kutoka kwa zoezi la usikilizaji la Idara ya Maendeleo ya Kimataifa). London: DFID.

Eyber, C., Kachale, B., Shields, T. na Ager, A. (2018). *The role and experience of local faith leaders in promoting child protection: a case study from Malawi (Wajibu na uzoefu wa viongozi wa kidini wenyeji katika kukuza ulinzi wa mtoto: utafiti kifani kutoka Malawi)*. Intervention Journal (Jarida la kuingilia kati). 16(1): pp.31-37.

Ferstman, C. (2017). *Sexual exploitation and abuse in peace keeping operations. Improving Victims Access to Repatriation, Support and Assistance (Unyonyaji na kingono na dhuluma katika shughuli za kulinda amani. Kuboresha Upatikanaji kwa Waathirika wa Kurejeshwa Makwao, Msaada na Usaidizi)*. London: The Redress Trust.

Fluri, J. (2012). *Sexual Misconduct and International Aid Workers: An Afghanistan Case Study (Mwenendo Mbaya wa Kijinsia na Wafanyakazi wa Misaada wa Kimataifa: Utafiti Kifani wa Afghanistan)*. Wagadu: a Journal of Transnational Women's and Gender Studies (Jarida la masomo ya kimataifa ya wanawake na kijinsia). 10: pp.72-101.

Fraser, E. (2018). *Effectiveness of organisational approaches to safeguarding (Ufanisi wa mbinu za shirika za kulinda usalama)*, VAWG Helpdesk Research Report 166. London: VAWG Helpdesk.

Fraser, E. na Muller, C. (2018). *Organisational strategies to prevent/deal with sexual harassment (Mikakati ya shirika ya kuzuia/kushughulikia unyanyasaji wa kijinsia)*, VAWG Helpdesk Research Report 220. London: VAWG Helpdesk.

Fraser, E. na Naidu, V. (2018). *Effectiveness of whistleblowing approaches (Ufanisi wa mbinu za kufichua maovu)*, VAWG Helpdesk Research Report 168. London: VAWG Helpdesk.

Grady, K. (2016). *Sex, Statistics, Peacekeepers and Power: UN Data on Sexual Exploitation and Abuse and the Quest for Legal Reform (Jinsia, Takwimu, Walinzi wa Amani na Madaraka: Data ya Umoja wa Mataifa kuhusu Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma na Harakati ya Marekebisho ya Kisheria)*. Modern Law Review (Kagua Sheria ya Kisasa). 79(6): pp. 931-960.

Henry, C. na Adams, J. (2018). *Spotlight on sexual violence and harassment in commercial agriculture: Lower and middle income countries (Kuangazia ukatili na kingono na unyanyasaji katika kilimo cha kibiashara: Nchi za kipato cha chini na kati)*. Shirika la Kazi la Kimataifa.

Kangas, A. (2018). *Evidence of aid organisations' current organisational culture to prevent SEA and harassment (Ushahidi wa utamaduni wa sasa wa mashirika ya usaizizi kuzuia Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma na unyanyasaji)*, VAWG Helpdesk Research Report 172. London: VAWG Helpdesk.

Lattu, K., Martin, V., Ahmed, A. na Nyambura, M. (2008). *To complain or not complain - still the question (Kulalamika au kutolalamika - bado swali)*. Humanitarian Accountability Partnership (Ushirikiano wa Uwajibikaji wa Kibinadamu).

Ligiero, D., Hart, C., Fulu, E., Thomas, A., & Radford, L. (2019). *What works to prevent sexual violence against children: Evidence review (Nini kinafanya kazi kuzuia ukatili*

wa kijinsia dhidi ya watoto: Uguzi wa ushahidi)). Together for Girls, The Equality Institute.

Mazurana, D. na Donnelly, P. (2017). *STOP the sexual assault against humanitarian and development aid workers (SITISHA mashambulio la kingono dhidi ya wafanyakazi wa misaada na maendeleo)*. Massachusetts: TUFTs University.

Mazurana, D. na Van Leuven, D. (2016). *Protection of Civilians from Sexual and Gender-Based Violence (SGBV): Insights for African Union Peace Missions (Ulinzi wa Raia dhidi ya Ukatili wa Kingono na Kijinsia: Maarifa kwa Misheni za Amani za Umoja wa Afrika)*. World Peace Foundation (Wakfu wa Amani Duniani).

Neudorfer, K. (2014). *Reducing Sexual Exploitation and Abuse: Does Deterrence Work to Prevent SEAs in UN Peacekeeping Missions? (Kupunguza Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma: Je, Uzuiaji Hufanya Kazi Kuzuia Unyonyaji wa Kingono na Dhuluma katika Misheni za Kulinda Amani za Umoja wa Mataifa?)* International Peacekeeping (Ulinzi wa Amani wa Kimataifa). 21(5): pp. 623-641.

Norbert, M. (2017). *Humanitarian experiences with sexual violence: Compilation of two years of Report the Abuse Data Collection (Matukio ya kibinadamu na ukatili wa kijinsia: Mkusanyiko wa miaka miwili ya Ripoti ya Ukusanyaji wa Data ya Dhuluma)*. Report the Abuse (Kuripoti unyanyasaji).

Norbert, M. (2016). *Prevention, policy and procedure checklist: Responding to sexual violence in humanitarian and development settings (Orodha ya uguzi wa kuzuia, sera na utaratibu: Kukabiliana na ukatili wa kijinsia katika mazingira ya kibinadamu na maendeleo)*. Report the Abuse (Kuripoti unyanyasaji).

Parker, B. (2019). *WFP needs 'systemic overhaul' to limit abusive behaviour: external review (Mpango wa Chakula Duniani inahitaji 'marekebishi ya kimfumo' ili kupunguza tabia ya matusi: mapitio ya nje)*. The New Humanitarian (Mfadhilli mpya wa kibinadanu).

Pawlak, P. na Barker, G. (2012). *Hidden violence: Preventing and responding to sexual exploitation and sexual abuse of adolescent boys (Ukatili uliofichwa: Kuzua na kukabiliana na unyonyaji wa kijinsia na dhuluma ya kijinsia ya wavulana waliobalehe)*. Promundo and the Oak Foundation.

Powell, R. (2018). *Results from a desk-based survey of existing safeguarding training - Scoping Study of Safeguarding Training Options for the UK international aid sector (Matokeo kutoka kwa uchunguzi wa msingi wa dawati wa mafunzo yaliyopo ya kulinda usalama - Utafiti wa Upendo wa Chaguo za Mafunzo ya Kulinda usalama kwa ajili ya sekta ya misaada ya kimataifa ya Uingereza)*. Oxford: HEART (High-Quality Technical Assistance for Results).

Puri, M. na Cleland, J. (2007). *Assessing the Factors Associated With Sexual Harassment Among Young Female Migrant Workers in Nepal (Kutathmini Sababu Zinazohusisha na Unyanyasaji wa Kijinsia Mionganii mwa*

Wafanyakazi Wa Kike Wadogo Wahamiaji nchini Nepal).
Journal of Interpersonal Violence. 22(11): pp. 1363–1381.

Schauerhammer, V. (2018). *Reporting complaints mechanisms, barriers to reporting and support in the aid sector for sexual exploitation, abuse and harassment (Kuripoti Malalamishi, Vizuizi vya Kupiga Ripoti na Usaидизи katika Sekta ya Misaada kwa Unyonyaji, Dhuluma na Unyanyasaji wa Kijinsia)*, VAWG Helpdesk Research Report 207. London: VAWG Helpdesk.

Shirika la Kazi la Kimataifa (ILO). (2019). *Sexual harassment at work: insights from the global garment industry (Unyanyasaji wa kijinsia kazini: maarifa kutoka kwa tasnia ya mavazi ya kimataifa)*. Shirika la Kazi la Kimataifa.

Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza. (2018). *Revictimised: The humanitarian consequences of mandatory reporting of sexual violence (Kuhujumiwa: Matokeo ya kibinadamu ya kuripoti kwa lazima kwa unyanyasaji wa kijinsia)*. London: Shirika la Msalaba Mwekundu la Uingereza.

Taasisi ya Fedha ya Kimataifa (IFC). (2019). *DRAFT: Assessing Gender and GBV Risks in Projects: A Good Practice Note for IFC E&S Specialists (RASIMU: Kutathmini Hatari za Jinsia na Ukatili wa Kijinsia (GBV) katika Miradi: Maelezo ya Utendaji Mzuri kwa Wataalamu wa Kimazingira na Kijamii)*. Taasisi ya Fedha ya Kimataifa.

UNAIDS (Programu ya Umoja wa Mataifa ya Kupambana na Ukimwi). (2018). *Report on the work of the Independent Expert Panel on Prevention of and response to harassment, including sexual harassment; bullying and abuse of power at UNAIDS Secretariat (Ripoti juu ya kazi ya Jopo la Wataalam Huru juu ya Kuzuia na kukabiliana na unyanyasaji, pamoja na unyanyasaji wa kijinsia; onevu na matumizi mabaya ya madaraka katika Sekretarieti ya Programu ya Umoja wa Mataifa la Kupambana na Ukimwi)*. UNAIDS.

UNHCR (Shirika la Umoja wa Mataifa la kuhudumia Wakimbizi) na Save the Children-UK (Shirika la Save the Children la Uingereza). (2002). *Sexual violence & exploitation: the experience of refugee children in Guinea, Liberia and Sierra Leone (Ukatili wa kijinsia na unyonyaji: uzoefu wa watoto wakimbizi nchini Guinea, Liberia na Sierra Leone)*. UNHCR na Save the Children-UK.

UNICEF (Mfuko wa Kimataifa wa Watoto). (2011). *Trafficking for sexual exploitation and other exploitative purposes (Usafirishaji haramu wa binadamu kwa ajili ya unyonyaji wa kingono na madhumuni mengine ya kinyonyaji)*. Florence: UNICEF Innocenti Research Centre.

Wahlén, C. (2019). *Survey Finds One Third of UN Workers Experienced Sexual Harassment in Last Two Years (Utafiti Unapata Theluthi Moja ya Wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa Walikumbwa na Unyanyasaji wa Kijinsia katika Miaka Miili Iliyopita)*. IISD.

Whole of Syria GBV AoR (2017). *Voices from Syria 2018: Assessment findings of the humanitarian needs overview (Sauti kutoka Syria 2018: Matokeo ya tathmini ya muhtasari*

wa mahitaji ya kibinadamu). UNFPA (Shirika la Umoja wa Mataifa la Idadi ya Watu).

Kuhusu ripoti za Kituo cha Rasilimali na Usaидizi: Kituo cha Rasilimali na Usaидizi (RSH) kinafadhiliwa na Ofisi ya Mambo ya nje ya Uingereza, Jumuuiya ya Madola na Maendeleo). Kwa ombi lolote zaidi au maswali, wasiliana na info@safeguardingsupporthub.org

Nukuu inayopendekezwa: Feather, J., Martin, R., na Neville, S. (2021) *Ukaguzi wa ushahidi wa Kimataifa wa SEAH katika sekta ya misaada*. London, Uingereza: Kituo cha Rasilimali na Usaидizi (RSH).